

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/76/2015
Identifikačné číslo spisu:	3110011224
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3110011224.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného R. L. pre pokračovací zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, d/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí 26. novembra 2015 v Bratislave dovolanie obvineného R. L., zastúpeného obhajcom Mgr. Tomášom Mikušom, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 13. augusta 2012, sp. zn. 23 To 63/2012, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného R. L. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 27. apríla 2012 sp. zn. 2 T 88/2010 bol obvinený R. L. uznaný za vinného z pokračovacieho zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v spojení s ustanovením § 139 ods. 1 písm. c/, d/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

1/ v presne nezistenom čase v období od roku 2002 do roku 2004 v mieste trvalého bydliska v obci M. M. na ul. A. XXX/X sexuálne zneužíval svoju nevlastnú dcéru M. J., nar. XX.XX.XXXX, s ktorou žil v spoločnej domácnosti tým spôsobom, že ju v uvedenom období opakovane počas neprítomnosti matky dieťaťa H. R., viac ako 10-krát sexuálne obťažoval tým, že ju rukami pod tričkom chytil a hladkal na prsiach a taktiež ju chytil a hladkal rukami pod nohavičkami za nahý zadok,

2/ v presne nezistenom čase v období od roku 2003 do roku 2008 v mieste trvalého bydliska v obci M. M. na ul. A. XXX/X sexuálne zneužíval svoju nevlastnú dcéru D. J., nar. XX.XX.XXXX, s ktorou žil v spoločnej domácnosti, kde počas neprítomnosti matky dieťaťa H. R., opakovane maloletú viac ako päťkrát sexuálne obťažoval, a to tým spôsobom, že ju v ktorejkoľvek izbe bytu rukami chytil v rozkroku pod pyžamom, pričom jedenkrát vnikol prstom do jej vagíny, hladkal ju v rozkroku, obchytil ju pod oblečením za prsia a v oblasti brucha, kde ju bozkával a taktiež ju bozkával v oblasti tváre.

Za to bol odsúdený podľa § 201 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 42 ods. 1, § 41 ods. 2 Tr. zák. na súhrnný

trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) rokov, pričom na výkon uloženého trestu bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Trenčín z 18. mája 2010 sp. zn. 8 T 117/2009, právoplatného 18. mája 2010, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení zahlásil do viny i trestu odvolanie obvinený R. L. do zápisnice o hlavnom pojednávaní (č.l. 211), ktoré odôvodnil jednak sám podaním z 28. mája 2012 a odvolanie odôvodnil aj obhajca obvineného podaním z 1. júna 2012.

V písomných dôvodoch svojho odvolania (č.l. 219-229) obvinený okrem obrany, ktorú uplatňoval v priebehu hlavných pojednávaní, namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku. Podrobne rozobral jednotlivé dôkazy a poukazoval, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že sa konania dopustil. Spomenul podrobnosti zo spolužitia s poškodenými a bývalou manželkou, z ktorých malo vyplývať, že sa protiprávneho konania voči poškodeným nedopustil. Výslovil názor, že poškodená maloletá D. podala v škole oznámenie v čase, kedy jej matka hľadala zámienku na rozvod.

Obhajca obvineného v písomných dôvodoch odvolania namietal, že súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy iba dôkazy svedčiace v jeho neprospech, pričom sa náležite nevysporiadal so všetkými dôkazmi. Nebolo preukázané, že obvinený sa skutkov dopustil a celé konanie považuje za vykonštruované bývalou manželkou v snahe dostať ho z bytu. Pokiaľ ide o dotyky k poškodeným, tieto boli náhodné, bez sexuálneho úmyslu. Výpovede maloletých poškodených i bývalej manželky sú účelové. Poukázal na znalecký posudok znalcov psychiatrov, ktorí u neho nezistili žiadnu sexuálnu úchylku. Ďalej namietal porušenie práva obvineného na obhajobu. Išlo o prípad povinnej obhajoby v zmysle § 37 ods. 1 písm. c/ Tr. por., pretože obvinenému hrozil súhrnný trest s použitím asperačnej zásady. O tejto skutočnosti mal byť obvinený riadne poučený ihneď po vznesení obvinenia. Záverom svojho odvolania navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a obvineného spod obžaloby oslobodiť.

Na základe včas podaného odvolania vo veci rozhodoval Krajský súd v Trenčíne, ktorý na verejnom zasadnutí 13. augusta 2012 rozhodol rozsudkom sp. zn. 23 To 63/2012 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/, ods. 3 Tr. por. zrušil rozsudok v celom výroku o treste a vo výroku o zrušení skoršieho rozsudku a naň nadväzujúcich rozhodnutí.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol a pri nezmenenom výroku o vine rozsudku súdu prvého stupňa, uložil podľa § 201 ods. 2 Tr. zák. za použitia §§ 36 písm. j/, 38 ods. 3, 39 ods. 1 Tr. zák. obvinenému trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov, pričom na výkon uloženého trestu zaradil obvineného podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 13. augusta 2012, kedy vo veci rozhodol krajský súd, pričom obvinený uložený trest aj dňom 13. augusta 2015 vykonal.

Odpis rozhodnutia krajského súdu obvinený prevzal 4. septembra 2012, jeho obhajca prevzal rozhodnutie 5. septembra 2012 a prokurátor 31. septembra 2012.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal 19. februára 2013 dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky z dôvodov § 371 ods. 1 písm. i/, h/ Tr. por. v neprospech obvineného R. L.. Dovolanie prokurátora Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 30. mája 2013 sp. zn. 5 Tdo 19/2013 podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Okresný súd Trenčín dňa 15. októbra 2015 znovu predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky spisový materiál z dôvodov dovolania, ktoré podal tentoraz obvinený R. L. prostredníctvom ustanoveného obhajcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 13. augusta 2012 sp. zn. 23 To

63/2012. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 3. septembra 2015 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c/, g/, i/ Tr. por.

V písomných dôvodoch dovolania (č.l. 340-347) obhajca poukázal na dôvody dovolania, ktoré obvinený zaslal súdu prvého stupňa 29. apríla 2015 (č.l. 322-324). V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. uviedol, že v konaní bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu. V tomto smere vytýkal, že nebol náležite zistený skutkový stav a vyhodnotenie vykonaných dôkazov bolo v rozpore s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. V rámci svojej obhajoby poukazoval, že všetko je účelovo vykonštruované matkou maloletých detí, ktorá ho takýmto spôsobom chcela dostať z bytu. Súdom vytýkal, že nevyhodnotili v jeho prospech závery znaleckého posudku, podľa ktorých netrpí žiadnou sexuálnou úchylkou a jeho pobyt na slobode nie je nebezpečný. Je nelogické, aby sa údajných skutkov v zmysle obžaloby dopustil páchatel', ktorý netrpí žiadnou sexuálnou úchylkou - pedofiliou.

Ďalším porušením jeho práva na obhajobu je skutočnosť, že v prípravnom konaní mu nebol ustanovený obhajca napriek tomu, že podľa neho išlo o prípad povinnej obhajoby. Na toto porušenie poukazoval podrobne už jeho obhajca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa. Porušenie svojho práva videl aj v tom, že v prípravnom konaní nebol vyšetrovateľom poučený o tom, že musí mať obhajcu a o možnosti jeho ustanovenia súdom, pokiaľ si obhajcu sám nezvolí. Obhajca mu bol ustanovený až opatrením súdu z 24. novembra 2011 (č.l. 180), a to výslovne podľa § 40 ods. 1 Tr. por. z dôvodu uvedeného v ustanovení § 37 ods. 2 Tr. por. Súd prvého stupňa v tomto opatrení výslovne uvádza, že existujú dôvody povinnej obhajoby, a to už v prípravnom konaní. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia nesprávne konštatuje, že obhajca mu bol ustanovený v konaní pred súdom na základe jeho žiadosti pre nedostatok finančných prostriedkov. Po začatí trestného stíhania sa úkony vyšetrovania konali bez prítomnosti obhajcu, čím došlo k závažnému porušeniu práva na obhajobu.

V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. namietal, že rozhodnutie je založené na neoverených dôkazoch (listinné dôkazy, výpovede svedkýň), ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Poukazoval na znalecké posudky vypracované znalcom PhDr. U. z odboru psychológie, odvetvie psychológia dospelých. Keďže v čase vypracovania posudkov boli obe svedkyne maloleté, mal byť posudok vypracovaný znalcom z odvetvia psychológie detí. V rámci tohto dovolacieho dôvodu namietal nedostatočné poučenie svedkýň, ktoré neboli výslovne poučené aj o trestných následkoch krivej výpovede. Nejednoznačný a nepriamy odkaz na číselné označenie paragrafového ustanovenia zákona (ako to vyplýva zo zápisnice z hlavného pojednávania na č.l. 190) nemožno považovať za riadne a úplné poučenie. Takéto procesné pochybenie spôsobuje nezákonnosť a neúčinnosť dôkazu.

V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. poukazoval, že pre naplnenie znakov trestného činu podľa § 201 Tr. zák. vykonaného iným spôsobom sexuálneho zneužívania sa vyžaduje, aby iný spôsob sexuálneho zneužívania bol vykonaný v pohlavnom vzrušení v snahe páchatel'a toto vzrušenie uspokojiť. V jeho prípade žiadnym vykonaným dôkazom nebolo preukázané, že skutky uvedené v obžalobe (resp. údajné dotyky) mali byť vykonané v pohlavnom vzrušení a že sa snažil toto vzrušenie nejakým spôsobom ukojiť. (V tejto súvislosti poukazoval na judikatúru R 31/1964). Uvedená skutočnosť rozhodujúca pre naplnenie znakov predmetného trestného činu nebola preukázaná ani výpoveďou samotných poškodených Y. a H. J. Keďže nebol naplnený obligatórny znak konania v pohlavnom vzrušení, tak zistený skutok bol nesprávne právne posúdený. Záverom svojho mimoriadneho opravného prostriedku navrhol vysloviť rozsudkom, že napadnutým rozsudkom bol porušený zákon v jeho neprospech, zrušiť napadnuté rozhodnutie i jemu predchádzajúci rozsudok okresného súdu a tomuto súdu prikázať, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil na vyjadrenie rovnopis dovolania ostatným stranám trestného konania. K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor podaním došlým na najvyšší súd 14. októbra 2015, ktorým navrhol dovolanie obvineného odmietnuť pre

nesplnenie podmienok dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pri predbežnom prieskume zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Dovolanie podal obvinený prostredníctvom obhajcu, čo je v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. Súčasne však zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len dovolací súd) vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá zásada je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por., pričom dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.). Dovolací súd je viazaný uplatnenými dôvodmi dovolania a ich odôvodnením (§ 385 ods. 1 Tr. por.) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Právne fundovanú argumentáciu má zaistiť práve povinné zastúpenie obvineného obhajcom - advokátom.

Zároveň je potrebné poukázať na ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por., v zmysle ktorého dôvody podľa odseku 1 (§ 371 Tr. por.) písm. a/ až písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

V predmetnej veci ako už bolo vyššie konštatované, obvinený v dôvodoch odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa poukazoval, že vykonaným dokazovaním nebola jeho vina preukázaná. O tom, že dôkazy pred súdom prvého stupňa neboli vykonané zákonným spôsobom, nie je v odvolaní žiadna zmienka, na nezákonnosť dôkazov, ktoré spomenul v dovolaní v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., nepoukazoval ani v konaní pred súdom prvého stupňa. Dovolaciemu súdu tak v akceptovaní dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. bráni vyššie citované ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por.

Napriek tomu považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že námietky obvineného vzťahujúce sa na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. nie sú opodstatnené. Podľa zistenia dovolacieho súdu v predmetnej veci boli všetky dôkazy, či už v prípravnom konaní alebo v konaní pred súdmi, vykonané zákonným spôsobom.

V posudzovanej veci obvinený uplatnil aj dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Dovolateľom uvádzaný dovolací dôvod predpokladá, že v konaní došlo k porušeniu práva na obhajobu najmä tým, že boli porušené ustanovenia o povinnej obhajobe § 37 Tr. por. Predovšetkým ide o prípady, kedy súd vykonával úkony trestného konania bez obhajcu obvineného napriek tomu, že ho obvinený musel mať z dôvodu povinnej obhajoby. Citovaný dovolací dôvod preto nenapĺňa akékoľvek porušenie práva na obhajobu, ale ho napĺňajú iba niektoré prípady porušenia práva na obhajobu. V posudzovanej veci trestné stíhanie obvineného začalo vznesením obvinenia uznesením vyšetrovateľa zo 16. septembra 2009 (viď uznesenie na č.l. 5-6 spisu), a to pre zločin sexuálneho násillia podľa § 201 Tr. zák., ktoré uznesenie obvinený prevzal pri svojom prvom výsluchu pred vyšetrovateľom dňa 16. septembra 2009. Išlo o počiatočné štádium trestného stíhania, kedy ešte nebol dostatok podkladov pre záver na prípadnú úpravu právnej kvalifikácie (v zmysle aplikovania kvalifikovanej skutkovej podstaty). V okamžiku začatia

jeho trestného stíhania teda nebol dôvod nutnej obhajoby v zmysle § 37 Tr. por. a ani žiadnou inou okolnosťou prípadu. Zo zápisnice o výsluchu obvineného vyšetrovateľom zo dňa 16. septembra 2009 (č.l. 14-17) vyplýva, že obvinený bol pred výsluchom riadne poučený o svojich právach aj o práve zvoliť si obhajcu. Prehlásil, že poučeniu porozumel a vzal ho na vedomie. Svoje právo nevyužil a vyšetrovateľovi uviedol, že v prípade zvolenia obhajcu, túto skutočnosť oznámi. Zároveň uviedol, že v minulosti nebol hospitalizovaný v nemocnici pre alkohol alebo drogy a netrpí žiadanou duševnou chorobou ani poruchou. Zápisnicu o výsluchu si riadne prečítal, vyhlásil, že jej obsah je v súlade s jeho výpoveďou. Nežiadal žiadne doplnenie ani nápravu a vlastnoručne zápisnicu podpísal. Nakoľko obvinený nebol trestne stíhaný za obzvlášť závažný zločin a neboli pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať, nebol zákonný dôvod na ustanovenie obhajcu z dôvodov povinnej obhajoby v zmysle § 37 Tr. por. Pri oboznamovaní s výsledkami vyšetrovania dňa 4. júna 2010 (č.l. 117-118) bol obvinený podľa § 206 ods. 6 Tr. por. vyšetrovateľom upozornený na zmenu právnej kvalifikácie jeho konania ako zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. Ani táto zmena právnej kvalifikácie však nebola dôvodom na povinnú obhajobu. Pri oboznamovaní obvinený nemal žiadne návrhy na doplnenie dokazovania a nežiadal vyšetrovateľa o ustanovenie obhajcu.

Následne prokurátor podal 2. augusta 2010 na príslušnom súde na obvineného obžalobu (č.l. 121-124) pre pokračovací zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, d/ Tr. zák., ktorú súd predbežne prejednal za účasti obžalovaného na verejnom zasadnutí 9. novembra 2011. Až na tomto verejnom zasadnutí obvinený požiadal súd o ustanovenie obhajcu, nakoľko nemá finančné prostriedky a nie je spôsobilý sám sa náležite obhajovať, pretože právnym veciam nerozumie (č.l. 171 p.v.). Na základe jeho žiadosti mu súd uložil povinnosť do 3 dní predložiť potrebné podklady pre ustanovenie obhajcu ex offio z dôvodu nemajetnosti. Zároveň ho poučil, že v prípade ich predloženia zväží ustanovenie obhajcu. Obvinený 11. novembra 2011 doložil súdu potrebné doklady (č.l. 172-177), na základe ktorých mu predsedníčka senátu opatrením z 24. novembra 2011 podľa § 40 ods. 1 Tr. por. z dôvodu § 37 ods. 2 Tr. por. ustanovila obhajcu Mgr. Jozefa Gáplovského advokáta z Advokátskej kancelárie v Dubnici nad Váhom, ktorý obvineného obhajoval až do právoplatného skončenia veci. K ustanoveniu obhajcu teda došlo až potom, ako to napokon konštatoval aj odvolací súd vo svojom rozhodnutí, keď obvinený preukázal, že nemá dostatočné prostriedky na zvolenie si obhajcu a na základe jeho žiadosti. Skutočnosť, že súd prvého stupňa v opatrení nesprávne citoval ustanovenie § 40 ods. 1 Tr. por. namiesto § 40 ods. 2 Tr. por., ešte neznamená, že v konaní boli porušené práva obvineného na obhajobu. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že obvinený bol trestne stíhaný iba pre zločin, preto nebol dôvod povinnej obhajoby v zmysle § 37 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Bolo vecou obvineného, či si obhajcu zvolí od začiatku trestného stíhania alebo požiada súd o ustanovenie obhajcu pre nedostatok finančných prostriedkov. Prípadné použitie asperačnej zásady nie je dôvodom na povinnú obhajobu. Zo strany obvineného ide o nesprávny výklad zákonného ustanovenia o povinnej obhajobe.

Pokiaľ ide o ďalšie námietky obvineného uvedené v rámci tohto dovolacieho dôvodu považuje dovolací súd za potrebné pripomenúť, že v trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov - ustanovenia § 2 ods. 10 a 12 a § 168 ods. 1 Tr. por. Podľa nich bolo potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu, ktorý bol nevyhnutný pre rozhodnutie. Podľa zásady voľného hodnotenia dôkazov zákon nestanovil žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti ani váhu jednotlivých dôkazov. Za porušenie práva na obhajobu v zmysle uplatňovaného dovolacieho dôvodu preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dokazných prostriedkov. Rovnako tak ani hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nepredstavuje porušenie jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom. Ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) hodnotené v jeho prospech. Skutočnosť, že odvolací súd neakceptoval obranu obvineného ešte neznamená, že v posudzovanom prípade došlo k zásadnému porušeniu práva na obhajobu, a preto námietky obvineného v tomto smere nie sú opodstatnené.

Obvinený v rámci mimoriadneho opravného prostriedku uplatnil aj dovolací dôvod v zmysle § 371 ods.

1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa bol správne podradený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Iba opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Spomínaný dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod týmto sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premĺčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až 43 Tr. zák.), ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi (§ 47 ods. 2 Tr. zák.). Uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na porušenie iných hmotnoprávnych predpisov ako je Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku.

Dovolací súd považuje k tomuto dovolaciemu dôvodu za potrebné uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré urobili súdy nižšieho stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu k skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadreného v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. V tomto smere dovolací súd odkazuje na ustálenú judikatúru k výkladu a aplikácii dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V posudzovanej veci obvinený namietal, že jeho konanie nemalo byť posúdené ako trestný čin podľa § 201 Tr. zák., pretože pre naplnenie znakov tohto trestného činu sa vyžaduje, aby akýkoľvek spôsob sexuálneho zneužívania bol vykonaný v pohlavnom vzrušení v snahe páchatel'a toto vzrušenie uspokojiť. Odvolával sa pritom na judikát č. R 31/1964. Obvinený opomenul, že od 1. januára 2006 je účinný nový Trestný zákon (zák. č. 300/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov). Novým zákonom došlo k zásadnej zmene predovšetkým vo formálnom chápaní trestného činu, pričom predchádzajúca právna úprava vychádzala z materiálneho ponímania trestného činu. Pre naplnenie znakov trestného činu musia byť splnené dve podmienky:

- a/ musí ísť o protiprávny čin,
- b/ jeho znaky musia byť uvedené v Trestnom zákone.

Čo sa považuje za trestný čin, upravuje ustanovenie § 8 Tr. zák., podľa ktorého trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone.

Podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. kto vykoná súlož s osobou mladšou ako pätnásť rokov alebo kto takú osobu iným spôsobom sexuálne zneužije, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

Podľa § 201 ods. 2 Tr. zák. odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a/ závažnejším spôsobom konania,
- b/ na chránenej osobe, alebo

c/ z osobitného motívu.

Vyššie citované ustanovenie nikde neuvádza, že páchatel' tohto trestného činu musí konať v pohlavnom vzrušení, resp. v snahe uspokojiť svoje pohlavné vzrušenie. Zo skutku ako bol ustálený súdmi nižšieho stupňa vyplýva, že zo strany obvineného nešlo o žiadne náhodné dotyky, preto jeho konanie napĺňa znaky žalovaného trestného činu. V tomto smere dovolací súd žiadne pochybenie nezistil. Zistenie znalcov, že netrpel sexuálnou úchylkou, na ktoré sa obvinený odvolával, v tomto prípade nie je rozhodujúce.

Ďalšie námietky obvineného uplatnené v rámci tohto dovolacieho dôvodu smerujú primárne do oblasti skutkových zistení. Z jeho strany ide o výhrady voči spôsobu hodnotenia dôkazov vykonaných súdmi nižšej inštancie a polemizuje s odôvodnením ich rozhodnutí. V podstate sa obvinený takýmto spôsobom snaží presadiť vlastnú (pre neho priaznivú a od skutkových zistení oboch súdov inú) verziu skutkového stavu veci. Až následne z uvedených skutkových (procesných) výhrad vyvodzuje záver o nesprávnom právnom posúdení skutku, resp. o inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Z uvedeného je potom zrejmé, že argumenty uvedené v jeho dovolaní nie sú spôsobilé naplniť ani obvineným uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V dovolacom konaní platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V prípade, že tomu tak nie je a podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanom prípade, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/, i/ Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného R. L. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.